

Yhteenveto Perhon Ahvenlammen tuulivoimapuiston yleiskaavan 2. ehdotusvaiheessa annetusta palautteesta

Asiakirjat olivat nähtävillä kuulemista varten 23.8.-24.9.2024 välisenä aikana

13 kpl lausuntoja:

1. K.H.Renlundin museo	(23.9.2024)
2. Keski-Pohjanmaan liitto	(17.9.2024)
3. Puolustusvoimat / 2. Logistiikkarykmentti	(17.9.2024)
4. Halsuan kunta (Khall § 77 28.8.2024)	(28.8.2024)
5. Perhon kunta (Khall § 163 16.9.2024)	(16.9.2024)
6. Fingrid	(19.9.2024)
7. Etelä-Pohjanmaan liitto	(23.9.2024)
8. Keski-Suomen liitto	(23.9.2024)
9. Traficom	(2.9.2024)
10. Metsähallitus	(26.9.2024)
11. Vetelin kunta	(23.9.2024)
12. Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus	(7.10.2024)
13. Perhon kunta, Ympäristölautakunta § 36	(18.9.2024)

0 kpl muistutusta

Lausunnot

1) K.H.Renlundin museo

Perhon kunta on lähettänyt K.H. Renlundin museolle (Keski-Pohjanmaan alueellinen vastuumuseo) lausuntopyyntö, joka koskee Perhon Ahvenlammen tuulivoimapuiston osayleiskaavan 2. ehdotusta. Museo tarkastelee hanketta arkeologisen kulttuuriperinnön sekä rakennetun kulttuuriympäristön ja -maiseman näkökulmista ja toteaa lausuntonaan seuraavaa.

Pohjan Voima Oy suunnittelee 7 kokonaiskorkeudeltaan 270 metrin korkuisesta tuulivoimalasta muodostuvaa tuulivoima-aluetta Perhon kunnan Ahvenlammen alueelle. Hanketta kehittävä yhtiö on Pohjan Voima Oy:n tytäryhtiö Ahvenlammen Tuulipuisto Oy. Alue sijaitsee Perhon kunnan luoteisosassa, Halsuan ja Vetelin kuntarajojen tuntumassa. Suunnittelualueen rajalta etäisyys Perhon keskustaajamaan on noin 11 km. Hankealueen pinta-ala on noin 1 515 ha.

Yleiskaavoituksen tarkoituksena on mahdollistaa tuulivoima-alueen toteuttaminen. Yleiskaava laaditaan maankäyttö- ja rakennuslain 77 a §:n tarkoittamana oikeusvaikutteisena yleiskaavana, jota voidaan käyttää yleiskaavan mukaisten tuulivoimaloiden rakennusluvan myöntämisen perusteena tuulivoimaloiden alueilla (tv-alueilla).

Ahvenlammen tuulivoimala-alueen osayleiskaavan ehdotus asetettiin uudelleen nähtäville elokuussa 2024 ja uudessa kaavaehdotuksessa voimaloiden määrää on vähennetty yhdeksästä voimalasta seitsemään.

Arkeologinen kulttuuriperintö

Suunnittelualueella ja vaihtoehtoisilla sähkönsiirtoreiteillä on tehty arkeologinen inventointi vuosina 2021-2022 Keski-Pohjanmaan Arkeologiapalvelun toimesta ja vuonna 2024 täydensinventointi Maanala Oy:n toimesta. Molemmat inventoinnit on tehty ja raportoitu Suomen arkeologisten kenttätöiden laatuohjeiden mukaisesti.

K.H. Renlundin museo on lisännyt inventoinnin tiedot muinaisjäännösrekisteriin (www.kyppi.fi). Suunnittelualueelta tunnetaan inventoinnin jälkeen kaikkiaan kahdeksan arkeologista kohdetta. Niistä seitsemän on muinaismuistolain 295/1963 rauhoittamia kiinteitä muinaisjäännöksiä, historiallisen ajan tervahautoja. Kiinteät muinaisjäännökset on huomioitu kaavaehdotuksessa asianmukaisin kaavamerkinnöin ja -määräyksin. Kaavaselostuksen luvun 3.4 taulukkoon 1 on syytä lisätä myös vuoden 2024 inventoinnissa paikallistettuihin kohteisiin 5-8 Mj-tunnukset, jotka löytyvät muinaisjäännösrekisteristä www.kyppi.fi.

Kaava-aineiston ja vuoden 2024 inventointiraportin kohde nro 6 eli Perho Kokkolantie, vanha tielinja (mj rek 10000523) on Maanala Oy:n esityksen mukaisesti rekisteröity muinaisjäännösrekisteriin statuksella muu kulttuuriperintökohde. Muut kulttuuriperintökohteet eivät ole muinaismuistolain rauhoittamia, mutta niiden säilyttäminen on perusteltua historiallisten arvojen vuoksi (rauhoituseruste Maankäyttö- ja rakennuslaki 5 § 3).

Näin ollen museo esittää, että tielinjasta käytetään sm-merkinnän sijaista esim. merkintää s ja määräystä ”Muu kulttuuriperintökohde, historiallinen tielinja. Tienlinjaus ja suhde ympäristöön tulee säilyttää. Tavanomaiset tien hoito- ja kunnostustyöt ovat sallittuja. Suuremmista tien linjausta ja sen rakenteiden muuttamista koskevista suunnitelmista tulee neuvotella alueellisen vastuumuseon (K.H. Renlundin museo) kanssa”

Muilta osin museolla ei ole huomautettavaa kaava-asiakirjoihin arkeologisen kulttuuriperinnön osalta.

Rakennettu kulttuuriympäristö ja -maisema

Osayleiskaavan selostusosassa kuvataan tuulivoimala-alueen sijoittuvan kaavoittamattomalle metsä- ja suoalueelle, ja se on pääosin metsätalouskäytössä. Suunnittelualue ei sijaitse valtakunnallisesti arvokkaalla maisema-alueella tai sellaisen läheisyydessä. Lähin valtakunnallisesti arvokas maisema-alue on Vetelinjokilaakson viljelymaisema, joka sijaitsee noin 23 km:n etäisyydellä alueen suunnittelualueen luoteispuolella (Valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet. VAMA 2021. Ympäristöministeriö. Alue 124: Vetelinjokilaakson viljelymaisema.)

Suunnittelualueen ulkopuolella sen eri puolilla on maakunnallisesti tai seudullisesti arvokkaita maisema-alueita, joiden etäisyys suunnittelualueesta vaihtelee 7 km:n ja 18 km:n välillä. Suunnittelualuetta lähimpänä sijaitsevista maakunnallisesti arvokkaista maisema-alueista on Penninkijoki-Hangasneva-Säästöpiirinnevan arvokas luonnonympäristö.

Valtakunnallisesti merkittäviä rakennettuja kulttuuriympäristöjä (RKY-alue) ei ole suunnittelualueella tai sen välittömässä läheisyydessä, mutta Perhon ja Halsuan kirkot RKY-aluerajauskiineen sijaitsevat ns. ulommalla vaikutusalueella eli alle 15 km:n etäisyydellä suunnittelualueesta.

Maakunnallisesti tai seudullisesti merkittäviä rakennetun kulttuuriympäristön kohteita on Haukan kylän Keskitalo, joka sijaitsee noin 5 km suunnittelualueesta länteen.

Vuonna 2006 tehdyssä ja nyttemmin jo puutteellisessa kulttuuriympäristön inventoinnissa paikallisesti arvokkaita kulttuuriympäristön kohteita Perhon osalta arvoettiin edellä mainitun Haukan lisäksi mm. Jängän ja Salamajärven kyliltä sekä Halsualta. Näiden kohteiden etäisyys hankealueesta on 2 km:stä 15 km:iin eli ne sijaitsevat lähivaikutusalueelta (noin 2-6 km) ulommalle vaikutusalueelle (noin 6-15 km).

Ahvenlammen tuulivoimala-alue rajautuu Oksakosken osayleiskaava-alueeseen, jonka Perhon kunta on hyväksynyt vuonna 2021. Osayleiskaavassa on osoitettuna kolme paikallisesti arvokasta rakennusta tai pihapiiriä, joista pohjoisin sijoittuu noin 1,5 km:n etäisyydelle lähimmistä voimaloista. Todettakoon lisäksi, että tuulivoima-alueen välittömään lähiympäristöön (0-2 km) kuuluu yli 20 pihapiiriä ja yli 10 vapaa-ajan asuntoa. Lähivaikutusalueella eli hankekarttoihin piirretyn viiden (5) kilometrin vaikutusalueen sisäpuolella on yli 60 asuinrakennusta ja arviolta 26 vapaa-ajan asuntoa.

Ympäristöministeriö on julkaissut uuden ohjeistuksen tuulivoimaloiden maisemavaikutusten arvioinnista elokuussa 2024, mutta se ei ilmeisesti ole ehtinyt kaavaehdotuksen valmisteluun. Todettakoon kuitenkin, että esimerkiksi lähivaikutusalueen etäisyysvyöhyke uudessa oppaassa on määritelty 0–10 km:iin maisematyypistä riippuen.

Osayleiskaavan selostusosan luvussa 8.14 selvitetään muut tuulivoimahankkeet, joita Perhon kunnassa ja sen naapurikunnissa on toteutunut tai vireillä. Kaavaselostuksessa esitetystä taulukosta ilmeneekin, että 0–25 km:n etäisyydellä Ahvenlammesta on vireillä 13 muuta tuulivoimahanketta, joten Ahvenlampi mukaan lukien 25 km:n säteellä tuulivoimaloita tulisi olemaan maksimimäärillään 268. Näistä Perhon Kokkonevan ja Honkahuhdan, Vetelin Patanan ja Löytönevan sekä Halsuan Kanniston lähivaikutusalueet sijoittuvat päällekkäin Ahvenlammen hankkeen kanssa.

Ahvenlammen osayleiskaavan selostuksessa todetaankin, että kaikkien lueteltujen hankkeiden toteutuessa tulevat yhteisvaikutukset olemaan suuret. Tuulivoimalat olemaan yksi keskeisimmistä elementeistä alueen maisemakuvassa ja ne näkyvät toistuvasti eri etäisyyksillä kulttuurimaisemassa.

Useiden tuulivoimahankkeiden yhteisvaikutusalueiden osalta myös 360-asteiset videomallinnusnäkyvät tarkastelupisteestä koko ympäristöön auttaisivat paremmin hahmottamaan hankkeiden kokonaisvaikutusta keskeisille kulttuurimaisemille.

Kaavaselostuksen luvussa 8.14.1 on mallinnuskartta tuulivoiman aiheuttamista melu- ja välkevaikutuksista. Kartassa on kuvattu Perhon alueelta Ahvenlammen, Kokkonevan, löytönevan, Honkahuhdan ja Halsuan suunniteltujen tuulipuistojen tuottaman melunvaikutusten yhteisvaikutusalue, joka ulottuu Perhonjokivarren asutuksen osalta Perhon ja Vetelin kuntarajalta Kivikankaalta ja ulottuu Oksakosken ja Kokkonevan nauhamaisen asutuksen puoliväliin saakka. Melun osalta yhteisvaikutusten arvioidaan kohdistuvan pääosin Oksakosken kylään. Valtioneuvoston asetuksen mukainen ohjearvo ei kuitenkaan kaavaselostuksen mukaan ylity. Välkkeen yhteisvaikutusten on arvioitu olevan vähäiset eivätkä ohjearvojen arvioida ylittyvän.

Sähkönsiirron osalta osayleiskaavaan on valittu YVA-prosessissa esitetty vaihtoehto SVEB. Sähkölinja toteutetaan uutena sähkölinjana Haapasalon sähkönsiirtoasemaan vt 13 tien suunta-

sesti. Huomautettakoon, että kaavaselostuksessa olisi ollut syytä esittää kartalla valittu sähkönsiirtoratkaisu, jolloin se olisi ollut helpommin hahmotettavissa. Sähkönsiirrosta todetaan aiheutuvan jonkin verran maisemavaikutuksia.

Todettakoon, että Ahvenlammen tuulivoimala-alueella tuo toteutuessaan visuaalisia vaikutuksia maisemakuvaan rakennetun kulttuuriympäristön ja -maiseman osalta. Maiseman sietokyvyn osalta uhkatekijänä ovat kuitenkin Ahvenlammen ja sen lähietäisyyteen sijoittuvien Honkahuhdan, Kokkonevan, Löytönevan ja Halsuan tuuli-voimahankkeiden yhteisvaikutukset. Tuolloin maisemaan kohdistuvat yhteisvaikutukset kumuloiduvat merkittävästi eikä lopputulosta voida pitää kulttuurimaiseman kannalta kestäväenä.

Todettakoon edelleen, että voimassa olevassa Keski-Pohjanmaan 4. vaihemaakuntakaavassa Ahvenlammen alueelle ei ole osoitettu tuulivoimarakentamista, joten hanke on tällä hetkellä maakuntakaavan vastainen.

Hankkeen jatkosuunnitelmat pyydetään toimittamaan K.H. Renlundin museoon lausuttavaksi osoitteeseen: museo.lausunnot@kokkola.fi

Vastine:

Arkeologinen kulttuuriperintö

- *Kaavakartalle ja kaavaselostuksen luvun 3.4 taulukkoon 1 lisätään myös vuoden 2024 inventoinnissa paikallistettuihin kohteisiin 5-8 Mj-tunnukset.*
- *Kaava-aineiston ja vuoden 2024 inventointiraportin kohde nro 6 eli Perho Kokkolantie, vanha tielinja (mj rek 10000523) on Maanala Oy:n esityksen mukaisesti rekisteröity muinaisjäännösrekisteriin statuksella muu kulttuuriperintökohde. Muutetaan merkintä ja kaavamääräys esitetyllä tavalla käyttäen merkintää s ja määräystä: ”Muu kulttuuriperintökohde, historiallinen tielinja. Tienlinjaus ja suhde ympäristöön tulee säilyttää. Tavanomaiset tien hoito- ja kunnostustyöt ovat sallittuja. Suuremmista tien linjausta ja sen rakenteiden muuttamista koskevista suunnitelmista tulee neuvotella alueellisen vastuuseon (K.H. Renlundin museo) kanssa.”*

Rakennettu kulttuuriympäristö ja -maisema

- *Sähkönsiirtoratkaisu on esitetty kaavaselostuksen luvussa 6.2. Sähkönsiirtoratkaisu on esitetty myös kartalla sivulla 43 (kuva 20).*
- *Maakuntakaavaa koskevien seikkojen osalta viitataan Etelä-Pohjanmaan liiton lausunnon (7) osalta esitettyyn vastineeseen.*

2) Keski-Pohjanmaan liitto

Perhon kunta pyytää lausuntoa Ahvenlammen tuulivoimapuiston osayleiskaavan 2. kaavaehdotuksesta. Pohjan Voima Oy suunnittelee 7 maksimissaan 270 metrin korkuisesta tuulivoimalasta muodostuvaa tuulivoimapuistoa Perhon kunnan Ahvenlammen alueelle. Hanketta kehittävä yhtiö on Pohjan Voima Oy:n tytäryhtiö Ahvenlammen Tuulipuisto Oy. Alue sijaitsee Perhon kunnan luoteisosassa, Halsuan ja Vetelin kuntarajojen tuntumassa. Yleiskaava-alueen rajalta etäisyys

Perhon keskustaajamaan on noin 11 km. Hankealueen pinta-ala on noin 1515 ha. Yleiskaavotuksen tarkoituksena on mahdollistaa tuulivoima-alueen toteuttaminen. Yleiskaava laaditaan maankäyttö- ja rakennuslain 77 a tarkoittamana oikeusvaikutteisena yleiskaavana, jota voidaan käyttää yleiskaavan mukaisten tuulivoimaloiden rakennusluvan myöntämisen perusteena tuulivoimaloiden alueilla (tv alueilla). Keski-Pohjanmaan liitto kiittää hyvin laaditusta Ahvenlammen tuulivoimapuiston osayleiskaavan 2. kaavaehdotuksesta.

Keski-Pohjanmaan liitto toteaa, että maakuntakaava on ohjeena laadittaessa ja muutettaessa yleiskaavaa ja asemakaavaa sekä ryhdyttäessä muutoin toimenpiteisiin alueiden käytön järjestämiseksi. Keski-Pohjanmaan liitto katsoo, että Ahvenlammen tuulivoimapuiston osayleiskaavan kaavaluonnoksessa on huomioitu voimassa olevan maakuntakaavan alueelle kohdistuvat kaava-merkinnät ja määräykset sekä ohjeet. Vireillä olevassa Keski-Pohjanmaan 6. vaihemaakuntakaavassa kyseinen yleiskaava-alue tullaan esittämään osana seudullisen koon tuulivoima-alueita.

Keski-Pohjanmaan liitto toteaa edelleen, että sähkönsiirrossa tulisi käyttää ensisijaisena vaihtoehtona olemassa olevia johtokäytäviä sekä sellaista pylväsmallia, joka aiheuttaa mahdollisimman vähän haittaa maanomistajille ja ympäristölle, mm. minimoisi tarvittavan johtokäytävän leveyden. Myös isojen lintujen törmäysriskiä pitäisi mahdollisuuksien mukaan pyrkiä ehkäisemään, esim. asentamalla värikkäitä lintupalloja ja -lappuja. Herkissä luonto ja maisemakohteissa sähkönsiirrossa tulee vaihtoehtona myös käyttää maakaapelointia. Keski-Pohjanmaan liitolla ei ole muutoin huomautettavaa Ahvenlammen tuulivoimapuiston osayleiskaavan kaavaluonnoksesta.

Vastine:

- *Merkitään tiedoksi.*

3) Puolustusvoimat/2. Logistiikkarykmentti

Perhon kunta on 1. viiteasiakirjalla pyytänyt Puolustusvoimien lausunnon Ahvenlammen tuulivoimahankkeen osayleiskaavan toisesta ehdotuksesta.

Osayleiskaavan tarkoituksena on mahdollistaa seitsemän tuulivoimalan rakentaminen Perhon kunnan luoteisosaan Ahvenlammen alueelle. Kaavaselostuksen mukaan tuulivoimaloiden kokonaiskorkeus maanpinnasta on enintään 270 metriä ja yksittäisen voimalan teho enintään 10 MW. Hankealueen pinta-ala on noin 1515 hehtaaria.

Puolustusvoimien lausunto kaavaehdotuksesta

Kaavaselostuksen luvun 8.10 mukaan ”Pääesikunta on antanut puoltavan lausunnon Ahvenlammen tuulivoimahankkeesta 14.4.2023. Tämän jälkeen voimaloiden määrää on vähennetty 13 voimalasta 9 voimalaan, mutta jäljelle jääneiden voimaloiden paikkoja ei ole muutettu.” Puolustusvoimat huomauttaa, että 2. kaavaehdotukseen voimaloiden määrää, korkeutta ja sijaintia on edelleen muutettu, mutta kaavaselostusta ei ole tältä osin päivitetty.

Puolustusvoimilla ei ole huomautettavaa kaavaehdotukseen edellyttäen, että kaavaan merkittyjen tuulivoimaloiden ohjeellisten sijaintien keskipisteet noudattavat Pääesikunnan lausunnossa hyväksytyjä tuulivoimaloiden sijainteja (koordinaattipisteitä). Lisäksi tuulivoimaloiden enimmäiskorkeuden ja lukumäärän tulee olla yhdenmukaiset niiden tietojen kanssa, joiden perusteella Pääesikunta on antanut hankkeelle myönteisen hyväksyttävyyslausunnon.

Jos toteutettavien tuulivoimaloiden lukumäärä on suurempi, tuulivoimalat ovat yli 10 metriä korkeampia tai sijoittelu poikkeaa yli 100 metriä Pääesikunnan hyväksyttävyytyslausekkeen mukaisista tiedoista, Pääesikunnalta on pyydettävä uusi lausunto hankkeen hyväksyttävyydestä. Ajantasaisiin hanketietoihin perustuva, myönteinen Pääesikunnan hyväksyttävyytyslauseketo tulee saada ennen kaavan hyväksymistä.

Vastine:

- Päivitetään kaavaselostuksen lukuun 8.10 viimeisimmän 13.6.2024 annetun lausunnon tiedot.

4) Halsuan kunta (Khall § 77 28.8.2024)

Arvio kuntastrategian toteutumisen kannalta: neutraali

Pohjan Voima Oy suunnittelee 7 maksimissaan 270 metrin korkuisesta tuulivoimalasta muodostuvaa tuulivoimapuistoa Perhon kunnan Ahvenlammen alueelle. Hanketta kehittävä yritys on Pohjan Voima Oy:n tytäryhtiö Ahvenlammen Tuulipuisto Oy. Alue sijaitsee Perhon kunnan luoteisosassa, Halsuan ja Vetelin kuntarajojen tuntumassa. Yleiskaava-alueen rajalta etäisyys Perhon keskustajamaan on noin 11 km. Hankealueen pinta-ala on noin 1.515 ha.

Perhon tekninen lautakunta on käsitellyt osayleiskaavaa ja pyytää lausuntoja 23.9.2024 mennessä.

Hankkeen koko on aiemmin ollut 9 tuulivoimalaa, joiden kokonaiskorkeus on ollut 300 m. Hankkeessa on tehty lisää selvityksiä, minkä myötä on päädytty esitettyyn määrään tuulivoimaloita.

Hankkeella ei ole merkitystä Halsuan kunnan kaavoituksen osalta eikä sillä ole merkittäviä vaikutuksia Halsuan kunnan asukkaille. Tehdyt selvitykset ovat kaavoituksellisesti riittäviä.

Esitys

Kunnanjohtaja esittää, että lausuntonaan Perhon kunnalle Halsuan kunta esittää, ettei sillä ole huomautettavaa asiaan.

Päätös

Esitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Vastine:

- Merkitään tiedoksi.

5) Perhon kunta (Khall § 163 16.9.2024)

Tekninen lautakunta pyytää lausuntoa Ahvenlammen tuulivoimahankkeen osayleiskaavan 2. ehdotuksesta.

Pohjan Voima Oy suunnittelee 7:stä maksimissaan 270 metrin korkuisesta tuulivoimalasta muodostuvaa tuulivoimapuistoa Perhon kunnan Ahvenlammen alueelle. Hanketta kehittävä yhtiö on Pohjan Voima Oy:n tytäryhtiö Ahvenlammen Tuulipuisto Oy. Alue sijaitsee Perhon kunnan luoteisosassa, Halsuan ja Vetelin kuntarajojen tuntumassa. Yleiskaava-alueen rajalta etäisyys Perhon keskustaajamaan on noin 11 km. Hankealueen pinta-ala on noin 1515 ha.

Valtuusto on 21.5.2024 § 22 itseoikaisuna perunut Ahvenlammen tuulivoimakaavan hyväksynnän ja palauttanut kaavan takaisin valmisteluun, koska lisäselvityksissä on tullut esiin, että salassa pidettävän lajiin liittyvissä selvityksissä on ristiriitaisuuksia, jotka saattavat haitata maakuntakaavan mukaisen tuulivoima-alueen toteutumista. Ahvenlammen ja Kokkonevan tuulivoimakaavojen yhteisvaikutuksia tulee tarkastella kokonaisuutena, sekä määritellä toimenpiteet, joilla yhteisvaikutukset huomioiden mahdollistetaan kunnan kannalta paras mahdollinen ratkaisu.

EPOELY on toimittanut 23.5.2024 päivätyn oikaisukehotuksen, joka koskee samoja aiheita. Kaavaehdotusta on muutettu yhteisvaikutuksia pienentäen vähentämällä voimaloita ja siirtämällä niitä kauemmaksi häiriintyvistä kohteista.

Maankäyttö- ja rakennusasetuksen (10.9.1999/895) § 32 mukaisesti, mikäli lausuntojen ja niille laadittujen vastineiden perusteella kaavaehdotusta muutetaan olenaisesti on kaavaehdotus asetettava uudelleen nähtäville.

Ahvenlammen Tuulipuisto Oy:n kaavoitus konsultti Sweco Infra & Rail Oy on toimittanut 8.8.2024 kaavaehdotus asiakirjat liitteineen teknisen lautakunnan käsittelyyn ja asetettavaksi nähtäville ehdotusvaiheen kuulemista varten Maankäyttö- ja rakennusasetuksen (10.9.1999/895) §19 mukaisesti.

Kaavan ehdotusvaiheen aineisto on nähtävillä Perhon kunnantalolla (Keskustie 2, 69950 Perho) sekä kunnan verkkosivuilla osoitteessa: www.perho.com kuulutukset osiossa.

Kunnanjohtajan päätösehdotus

Kunnanhallitus toteaa lausuntoon:

1. Tehtyjen mallinnusten perusteella vaihtoehdoista VE1 ja VE2 ei aiheudu melulle annettujen ohjearvojen ylityksiä Ahvenlammen hankkeen eikä yhteismallinnuksessa lähialueen muiden tuulivoimaloiden kanssa lähimpien asuin- tai lomarakennusten kohdilla. Kuitenkin molemmissa vaihtoehdoissa lähimpien asuinrakennusten kohdilla meluarvot ovat lähellä tai hyvin lähellä melulle annettua yöajan ohjearvoa (40 dB(A)).

Mikäli hanke toteutuu ja ilmenee, että meluarvot ylittyvät, voidaan vaatia voimaloille ympäristölupia ja lupamääräyksillä voidaan ehkäistä melusta aiheutuvaa haittaa.

2. Mikäli Kokkonevan tuulipuisto toteutuu suunnitellussa laajuudessa ei Ahvenlammen tuulipuisto mahdollisesti voi toteutua sellaisenaan, sillä maakotkan teoreettiseen lentoaikamalliin perustuvan törmäysmallinnuksen mukaisesti törmäysriski ylittää annetun raja-arvon. Molemmat tuulipuistohankkeet sijoittuvat samalle maakotkareviirille. Teoreettiseen lentoaikamalliin perustuvan törmäysmallinnuksen lisäksi Ahvenlammen hankkeessa on tehty maastossa lento-tarkkailua 358 tuntia. Maastotarkkailuun perustuva törmäysriski on oleellisesti teoreettista lentoaikamallia pienempi.

Päätös

Hyväksyttiin.

Vastine:

- *Melu, merkitään tiedoksi.*
- *Kunnanhallituksen antaman lausunnon jälkeen kunnanvaltuusto päätti Kokkonevan tuuli-voimayleiskaavan hyväksymiskäsittelyssä pienentää Kokkonevan tuulivoimahankkeen voimalamäärää 36 voimalasta 30 voimalaan metsäpeuralle ja maakotkalle aiheutuvien vaikutusten lieventämiseksi (kvalt 23.9.2024 § 35).*
- *Maakotka, vastine salassa pidettävässä vain viranomaiskäyttöön tarkoitettussa liitteessä*

6) Fingrid

Kiitämme lausuntopyynnöistä.

Meillä ei ole huomautettavaa nähtävillä olevasta materiaalista (2. ehdotus). Tässä kaavaa koskevassa lausunnossa ei oteta kantaa esitettyihin teknisiin ratkaisuihin tarkemmin esimerkiksi voimajohtojen osalta. Voimajohtoalueelle tai sen läheisyyteen sijoittuvasta rakentamisesta tulee pyytää Fingridistä erillinen risteämälausunto www.fingrid.fi/kantaverkko/maankaytto-ja-ymparisto/luvat-ja-lausunnot tai tarvittaessa sähköpostilla risteamalausunnot@fingrid.fi.

Muiden kuin Fingrid Oyj:n omistamien voimajohtojen osalta teidän tulee pyytää erillinen lausunto voimajohtojen omistajilta.

Vastine:

- *Merkitään tiedoksi.*

7) Etelä-Pohjanmaan liitto

Pohjan Voima Oy suunnittelee seitsemän kokonaiskorkeudeltaan 270 metrin korkuisesta tuuli-voimalasta muodostuvaa tuulivoima-aluetta Perhon kunnan Ahvenlammen alueelle. Alue sijaitsee Perhon kunnan luoteisosassa, Halsuan ja Vetelin kuntarajojen tuntumassa. Suunnittelualan rajalta etäisyys Perhon keskustaajamaan on noin 11 km. Hankealueen pinta-ala on noin 1 515 ha.

Yleiskaava on hyväksytty kunnanvaltuustossa keväällä 2024. Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus on jättänyt hyväksymispäätöksestä oikaisukehotuksen. Oikaisukehotuksen mukaan yleiskaavaa laadittaessa on selvitetty puutteellisesti yhteisvaikutuksia maakotkaan ja metsäpeuraan sekä yhteisvaikutuksia Natura-suojeluperusteisiin. Lisäksi esitettyjen selvitysten tulokset ovat ristiriitaisia ja Ahvenlammen hanke ei sijoitu Keski-Pohjanmaan maakuntakaavan mukaiselle tuulivoimaloiden alueelle.

Kaavaehdotusta on muutettu saadun palautteen perusteella siten, että kaava-alueen rajausta on pienennetty ja voimalasijoittelua tarkistettu kauemmaksi häiriintyvistä luontokohteista. Voimaloiden määrää on vähennetty yhdeksästä seitsemään voimalaan ja kokonaiskorkeutta pienennetty 300 metristä 270 metriin. Kaava-alueen kokoa on pienennetty 2 847 hehtaarista 1 515 hehtaariin. Itäinen sähkönsiirtolinjan vaihtoehto VEC on poistettu kaavaratkaisusta.

Etelä-Pohjanmaan liitto kiittää lausuntopyynnöstä ja esittää lausuntonaan seuraavaa:

Etelä-Pohjanmaan liitto on aiemmassa, tuulivoimahankkeen osayleiskaavan ehdotuksesta antamassaan lausunnossa tuonut esiin alueen seudullisesti merkittävän hankekokonaisuuden ja sen linkittymisen maakuntakaavaan sekä hankkeessa toteutettujen metsäpeura-arviointien tuloksia.

Ahvenlammen tuulivoimaosayleiskaavan 2. ehdotuksen kaavaselostuksessa todetaan, että Perhon kunta sijaitsee metsäpeuran keskeisillä lisääntymisalueilla ja että metsäpeura kuuluu hankealueen läheisen Hangasnevan-Säästöpiirinnevan Natura-alueen lajistoon, jonka suojelun perusteena laji on. Selostuksessa todetaan niin ikään, että tuulivoima-alueen toiminnan aikaiset vaikutukset suojelun perusteena olevaan metsäpeuraan ovat mahdollisia ja aiheutuvat erityisesti tuulivoimaloiden toiminnan aiheuttamasta häiriöstä metsäpeuran tärkeiden kesälaidunalueiden läheisyydessä. Lisääntymisaikainen häiriö on vaikutuksista todennäköisin, mutta hanke voi vaikuttaa myös metsäpeuran vaellusyhteyksiin.

Suomenselän metsäpeurapopulaatio ulottuu usean maakunnan alueelle, ja populaation elinolosuhteet riippuvat maankäytön muutoksista ja sopivien elinympäristöjen esiintymisestä lajin koko esiintymisalueella. Etelä-Pohjanmaan liitto on osana maakunnan alueidenkäytön suunnittelutyötään pyrkinyt huomiomaan Suomenselän metsäpeurapopulaatioon kohdistuvat vaikutukset paikallisten, alueellisten ja myös ylimaakunnallisten vaikutusten osalta. Tästä johtuen Etelä-Pohjanmaan liitto arvioi Ahvenlammen tuulivoimaosayleiskaavaehdotusta siltä osin, kuin se liiton näkemyksen mukaan voisi etenkin yhdessä läheisten tuulivoimahankkeiden kanssa aiheuttaa ylimaakunnallisia, myös Etelä-Pohjanmaan puolelle ulottuvia vaikutuksia Suomenselän metsäpeurapopulaatioon.

Etelä-Pohjanmaan liitto pitää myönteisenä, että yleiskaavan kaavaehdotusta on päivitetty saadun palautteen perusteella ja että tehdyillä muutoksilla on pienennetty hankkeen ympäristövaikutuksia. Kaavaselostuksesta ei käy kuitenkaan ilmi, miten kahden tuulivoimalan poistaminen ja korkeuden laskeminen on vaikuttanut esimerkiksi metsäpeuraan kohdistuviin vaikutuksiin.

Metsäpeuraan kohdistuvien yhteisvaikutusten arviointiteksti ei ole muuttunut aiempaan kaavavaiheeseen nähden. Kaavaselostuksen mukaan *”laajassa mittakaavassa tarkasteltuna useiden tuulivoimahankkeiden toteutuminen Etelä-Pohjanmaan, Keski-Pohjanmaan ja Pohjois-Pohjanmaan alueilla vaikuttaa kuitenkin osaltaan varmasti mm. metsäpeuran Suomenselän osakannan elinympäristöjen painopistealueisiin sekä kannan nykyisin kasvavaan kokoon ehkä kantaa heikentävästi. Useiden hankkeiden yhteisvaikutukset metsäpeuralle arvioidaan suuruudeltaan ja merkittävyydeltään kohtalaisesti heikentäväksi sekä Kokkonevan että Ahvenlammen tuulivoimahankkeiden Natura-arvioinneissa. Ilman lieventäviä toimenpiteitä sekä tarkkaa hankesuunnittelua suojelualueiden lähiympäristössä yhteisvaikutukset voivat kohota jopa merkittäviksi. On huomioitavaa, että Kokkonevan hanke on voimalamäärältään ja kooltaan huomattavasti Ahvenlammen hanketta suurempi, jolloin hankkeesta aiheutuvat vaikutukset ovat myös suurempia”*. Etelä-Pohjanmaan liiton näkemyksen mukaan arviointitulos korostaa sellaisen ylikunnallisen ja ylimaakunnallisen suunnittelun merkitystä, jossa huomioidaan samanaikaisesti kaikkien suunnittelussa olevien tuulivoimahankkeiden yhteisvaikutukset Suomenselän metsäpeurapopulaatioon.

Perhon kunnan alueelle suunnittelussa olevat Ahvenlammen, Honkahuhdan ja Kokkonevan tuulivoima-alueet yhdessä muodostavat seudullisesti merkittävän tuulivoima-alueiden keskitty-

män, jonka maakuntakaavan mukaisuutta ei ole perusteltu kaavaselostuksessa Keski-Pohjanmaan maakuntakaavan tavoitteiden toteutumisen tai maakuntakaavasta poikkeamisen näkökulmasta.

Maakuntakaavoituksen tehtävänä on tuulivoimarakentamisen kokonaisuuden ohjaaminen. Etelä-Pohjanmaalla on laadittu uusi maakuntakaava, Etelä-Pohjanmaan maakuntakaava 2050 (hyv. 16.9.2024). Kaavaratkaisulla ohjataan mm. laajojen tuulivoimaloiden alueiden sijoittumista kokonaisvaikutukset, ml. yhteisvaikutukset ja ylimaakunnalliset vaikutukset huomioiden soveltuvimmille sijainneille. Vaikka suunnittelu on tehty kokonaisvaikutukset ja eri ympäristötekijöiden tuomat rajoitteet huomioiden, on tuulivoimalle voitu Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavassa osoittaa suuri mitoitus.

Etelä-Pohjanmaan liitolla ei ole asiassa muuta lausuttavaa.

Vastine:

Metsäpeura

- *Voimassa oleva luonnonsuojelulaki (9/2023) sisältää useita oikeudellisia keinoja luonnonsuojelullisten tavoitteiden toteuttamiseen. Luonnonsuojelulailla on lisäksi implementoitu kansallisesti muun muassa luontotyyppien sekä luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston suojelusta annettu neuvoston direktiivi (92/43/ETY, luontodirektiivi) ja luonnonvaraisten lintujen suojelusta annettu neuvoston direktiivi (2009/147/EY, lintudirektiivi).*
- *Metsäpeuran suojelun osalta olennainen lähtökohta on, että luonnonsuojelulain 68 §:n mukaan luonnonsuojelulain 8 luvussa tarkoitettuja eliölajien suojelua koskevia säännöksiä sovelletaan Suomessa ja Suomen talousvyöhykkeellä luonnonvaraisina esiintyviin eläin- ja kasvilajeihin lukuun ottamatta metsästyslain 5 §:ssä tarkoitettuja riistaeläimiä.*
- *Metsäpeura on metsästyslain 5 §:ssä tarkoitettu riistaeläin. Tästä johtuen luonnonsuojelulain eliölajien rauhoittamista koskevat säännökset eivät sovellu metsäpeuraan. Näin ollen maankäyttö- ja rakennuslain mukaisessa tuulivoimayleiskaavoituksessa eivät myöskään tule suoraan sovellettavaksi luonnonsuojelulain 70 §:ssä tarkoitettujen lajirauhoitusta koskevat säännökset, jotka kieltävät rauhoitetun lajin yksilön tahallisen häiritsemisen, erityisesti eläinten lisääntymisaikana, tärkeillä muuton aikaisilla levähdysalueilla tai muutoin niiden elämänsyklin kannalta tärkeillä paikoilla. Metsäpeura ei ole myöskään luonnonsuojelulain 78 §:ssä tarkoitettu luontodirektiivin liitteessä IV a tarkoitettu tiukasti suojeltu laji. Metsäpeuran osalta eivät siten tule sovellettavaksi luontodirektiivin liitteen IV a lajeja koskevat lisääntymis- tai levähdyspaikan hävittämisen tai heikentämisen kiellot.*
- *Luonnonsuojelulain näkökulmasta metsäpeura on sen sijaan luontotyyppien sekä luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston suojelusta annetun neuvoston direktiivin 92/43/ETY (luontodirektiivi) liitteessä II (a) tarkoitettu eläinlaji. Kyseisten eläinlajien suojelemiseksi EU:n jäsenvaltioiden on osoitettava erityisten suojelutoimien alueita (Natura-alueita) ja metsäpeuran suojelu tapahtuu ensisijaisesti suojelualueiden perustamisen avulla. Ahvenlammen tuulipuiston osayleiskaavan laadinnan kannalta olennaista siten on, että hankealueen lähistöllä sijaitsee Hangasneva-Säästöpiirinnevan Natura-alue, joka on luokiteltu metsäpeuran esiintymisen kannalta tärkeäksi alueeksi ja metsäpeura on mainittu kyseisen Natura-alueen suojeltavaksi luonnonarvoksi.*

- *Hangasneva-Säästöpiirinnevan Natura-alueesta johtuen Ahvenlammen tuulipuiston kehittämisesä on otettu huomioon luonnonsuojelulain 35 §, jonka mukaan jos hanke tai suunnitelma joko yksistään tai tarkasteltuna yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa todennäköisesti merkittävästi heikentää valtioneuvoston Natura 2000 -verkostoon sisällytetyn alueen niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty Natura 2000 -verkostoon, hankkeen toteuttajan tai suunnitelman laatijan on asianmukaisella tavalla arvioitava nämä vaikutukset. Sama arviointivelvollisuus koskee luonnonsuojelulain 35 §:n mukaan sellaista hanketta tai suunnitelmaa Natura-alueen ulkopuolella, jolla todennäköisesti on alueelle ulottuvia merkittäviä haitallisia vaikutuksia. Luonnonsuojelulain 39 §:n mukaan viranomaisen ei puolestaan saa myöntää lupaa hankkeen toteuttamiseen taikka hyväksyä tai vahvistaa suunnitelmaa, jos 35 §:ssä tarkoitettu arviointi- ja lausunntomenettely osoittaa hankkeen tai suunnitelman merkittävästi heikentävän niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty Natura 2000 -verkostoon.*
- *Maankäyttö- ja rakennuslain 9 §:n mukaan kaavan tulee perustua kaavan merkittävät vaikutukset arvioivaan suunnitteluun ja sen edellyttämiin tutkimuksiin ja selvityksiin. Selvitysten riittävyttä harkittaessa tulee ottaa huomioon 1.4.2015 voimaan tullut maankäyttö- ja rakennuslain 9 §:n muutos, jonka mukaan aikaisemmin voimassa ollut vaatimus kaavan perustumisesta riittäviin selvityksiin muutettiin viittaukseksi kaavan merkittävät vaikutukset arvioivaan suunnitteluun. Muutosta perusteltiin lainsäädännön esitöissä tavoitteella selkiyttää vaikutusten selvitysvelvollisuutta kaavan merkittäviin vaikutuksiin sekä kohdentaa selvitykset tavoitellun kaavaratkaisun kannalta olennaisiin asioihin. Tavoitteena oli myös puuttua liian yksityiskohtaisten selvitystarpeiden vaatimiseen.*
- *Ahvenlammen tuulivoimapuiston osayleiskaavoituksen liittyen metsäpeuroja koskevat arvioinnit on tehty parhaaseen olemassa olevaan tietoon perustuen, hyödyntäen muun muassa Luonnonvarakeskuksen metsäpeura-aineistoja ja metsäpeuraan liittyviä lausuntoja. Arvioinnit on tehty asiantuntija-arviona, jossa huomioitiin muun muassa hankealueen soveltuvuus lajille, vaikutukset vaellusreitteihin sekä lajin suotuisaan suojeluntasoon. Selvitysten johtopäätöksenä on, että Ahvenlammen tuulivoimapuiston toteuttamisesta ei aiheudu merkittäviä heikentäviä vaikutuksia niille luonnonarvoille, joiden suojelemiseksi Hangasneva-Säästöpiirinnevan alue on sisällytetty Natura 2000 -verkostoon.*
- *Ahvenlammen tuulivoimapuiston suorat vaikutukset Hangasneva-Säästöpiirinnevan Natura-alueen metsäpeurapopulaatioon on arvioitu tehdyissä selvityksissä vähäisiksi. Suurimmat vaikutukset Natura-alueeseen syntyvät todennäköisesti epäsuorina kohdistuen metsäpeuran vaellusreitteihin, mutta näidenkin vaikutusten arvioidaan olevan kohtalaisia, ei merkittäviä. Vaikutuksia arvioitaessa on otettava huomioon, että 2. kaavaehdotuksen mukainen Ahvenlammen tuulivoimapuiston hankealue on pienentynyt merkittävästi ja lähimpien tuulivoimaloiden etäisyys Hangasneva-Säästöpiirinnevan Natura-alueeseen on kasvanut huomattavasti tuulivoimaloiden lukumäärän vähentymisestä johtuen.*
- *Ahvenlammen tuulivoimapuiston voimaloiden etäisyys on lähimmillään noin 2,6 kilometriä Natura-alueeseen. Voimaloiden sijoittelu noudattaa etäisyysvaatimusten osalta muissa Suomessa hyväksytyissä tuulivoimahankkeissa sovellettuja etäisyysvaatimuksia ja on muuttuneen voimalasijoittelun jälkeen voimaloiden etäisyydellä mitattuna useita*

muuta hankkeita etäämpänä Natura-alueista. Voimaloiden melu tai välke ei ulotu merkittävänä Natura-alueelle eikä seitsemän voimalan arvioida muuttavan maisemaa merkittävästi alueella. Hankealueella ei arvioida tehtyjen selvitysten perusteella olevan metsäpeuran vasomiselinympäristöjä tai merkittäviä talvehtimisalueita, vaikka alue voi toimia kulkureittinä eri Natura- ja luonnonsuojelualueiden välillä.

- *Tuulivoimahankkeiden vaikutuksista metsäpeuraan on käytettävissä rajallinen määrä tutkimustietoa ja uusia tutkimuksia on vireillä. Metsäpeuran esiintymistä tuulipuistoalueilla on selvitetty Sitowisen toimesta Perhossa, Limakon alueella (https://perho.com/wp-content/uploads/2024/02/Liite_13_Limakon_metsapeuraselvitys_13.12.2023.pdf). Metsäpeurojen määrän ei havaittu vähentyneen tuulipuiston käyttöönoton jälkeen ja peuroja havaittiin voimaloiden läheisyydessä. Vaikka selvityksessä perehdyttiin vain yhteen tuulipuistoon ja tieto perustui haastatteluihin, voidaan todeta, että metsäpeurat eivät täysin välttele toiminnassa olevia tuulivoima-alueita. Jos laji ei välttele tuulivoima-alueita, vaikutukset lajin vaellusreitteihin jäivät vähäisiksi.*
- *Tuulivoimahankkeiden rakennusajan vaikutukset metsäpeuraan ovat väliaikaisia. Lisääntymisaikaan eli vasomiseen ei arvioida kohdistuvan vaikutuksia. Ahvenlammen ja muiden alueella sijaitsevien tuulivoimahankkeiden yhteisvaikutukset jo rakenteilla olevien ja kaavoitettujen hankkeiden kanssa arvioidaan rakennusaikana vähäisiksi, sillä mahdolliset vaikutukset kohdistuvat vain vaellusreitteihin. Muiden lähistöllä sijaitsevien kaavoitusvaiheessa olevien hankkeiden kuten Kokkonevan ja Honkahuhan kanssa yhteisvaikutukset arvioidaan toimintavaiheessa kohtalaisiksi, sillä jos lajin todetaan välttelevän tuulivoima-alueita kokonaisuudessaan, alueen ekologiset yhteydet kaventuvat ja mahdollisesti muuttuvat välttämisen vaikutuksen seurauksena. Ahvenlammen tuulivoimapuiston osayleiskaavan selvitykset on tehty metsäpeuran osalta maankäyttö- ja rakennuslain 9 §:n mukaisesti riittävällä tavalla.*

Maakuntakaava

- *Maankäyttö- ja rakennuslain 32 §:n ja 39 §:n mukaan maakuntakaava on ohjeena laadittaessa ja muutettaessa (tuulivoima)yleiskaavaa sekä ryhdyttäessä muutoin toimenpiteisiin alueiden käytön järjestämiseksi. Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan maakuntakaavan ohjausvaikutusta suhteessa yleiskaavaan voidaan arvioida seuraavasti: i) maakuntakaavan mukainen ratkaisu ja maakuntakaavan täsmentyminen, ii) hyväksyttävä poikkeaminen maakuntakaavasta ja iii) maakuntakaavan muuttamista edellyttävä yleiskaavaratkaisu.*
- *Maakuntakaavan täsmentyminen alueen yleiskaavoituksessa on maakuntakaavan perusominaisuus ja kuuluu kaavajärjestelmän perusluonteeseen. Oikeudellisesti merkittävää on myös, että maakuntakaavasta on mahdollista poiketa yleiskaavoituksen yhteydessä muuttamalla maakuntakaavassa esitettyjen aluevarausten laajuutta ja sijaintia sekä esittämällä kokonaan uusiakin aluevarauksia. Korkein hallinto-oikeus on viimeaikaisessa tuulivoimarakentamisen oikeuskäytännössä todennut (KHO:2023:57 Vaalan Turkkiselän tuulivoimapuiston osayleiskaava), että "vaikka osayleiskaava-alue oli maakuntakaavassa osoitettuja tuulivoimala-alueita laajempi, kaavaratkaisu ei sen perusteena olleiden selvitysten mukaan vaikeuttanut vaihemaakuntakaavan toteuttamista eikä ollut ristiriidassa vaihemaakuntakaavan keskeisten tavoitteiden ja periaatteiden kanssa. Osayleiskaava-*

aluetta ei myöskään ollut vaihemaakuntakaavassa varattu sellaiseen muuhun tarkoitukseen, joka olisi estänyt kaavan mukaisen tuulivoimarakentamisen. Kysymys oli siten sellaisesta vaihemaakuntakaavassa osoitetun maankäyttöratkaisun tarkentamisesta, jota ei ollut pidettävä maakuntakaavan ohjausvaikutuksen huomioon ottamista koskevien maankäyttö- ja rakennuslain säännösten vastaisena.”

- *Ahvenlammen tuulivoimapuiston alueella voimassa olevan maakuntakaavan mukaan seudullisen tuulivoima-alueen raja on 10 tuulivoimalaa, mikä mahdollistaa alueelle sijoitettujen alle 10 tuulivoimalan hankkeiden rakentamisen. Ahvenlammen tuulivoimapuiston osayleiskaavan laadinnassa on siten otettu huomioon alueella voimassa olevan maakuntakaavan ohjausvaikutus maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti, eikä Ahvenlammen tuulivoimapuiston kaavaehdotus ole maakuntakaavan vastainen. Maankäyttö- ja rakennuslain sisältö ja kunnallinen kaavoitusmonopoli huomioon ottaen Perhon kunta voi siten tulkita, että Honkahuhdan ja Kokkonevan tuulivoimahankkeissa on kysymys Ahvenlammen hankkeeseen nähden erillisistä hankkeista, joiden toteutumisen edellytykset ratkaistaan omissa erillisissä prosesseissaan.*
- *Ahvenlammen tuulivoimapuiston alueelle ei sijoitu voimassa olevissa maakuntakaavoissa tuulivoimalle ristiriitaisia maankäytön muotoja.*
- *Asiassa voidaan ottaa erityisesti huomioon, että maankäyttö- ja rakennuslain mukaisena Ahvenlammen alueella toimivaltaisena maakuntakaavoitusviranomaisena toimiva Keski-Pohjanmaan liitto toteaa lausunnossaan (lausunto 2), että Ahvenlammen tuulivoimapuiston osayleiskaavan 2. kaavaehdotuksessa on huomioitu voimassa olevan maakuntakaavan alueelle kohdistuvat kaavamerkinnot ja määräykset sekä ohjeet. Keski-Pohjanmaan liitto toteaa lausunnossaan lisäksi, että vireillä olevassa Keski-Pohjanmaan 6. vaihemaakuntakaavassa kyseinen yleiskaava-alue tullaan esittämään osana seudullisen koon tuulivoima-aluetta. Ahvenlammen tuulivoimapuiston osayleiskaavan 2. kaavaehdotuksen laadinnassa on siten otettu huomioon maakuntakaavan ohjausvaikutus maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti.*

8) Keski-Suomen liitto

Pohjan Voima Oy suunnittelee seitsemää maksimissaan 270 metrin korkuisesta tuulivoimalasta muodostuvaa tuulivoimapuistoa Perhon kunnan alueelle. Alue sijaitsee Perhon kunnan luoteisosassa, Halsuan ja Vetelin kuntarajojen läheisyydessä. Yleiskaavoituksen tarkoituksena on mahdollistaa tuulivoima-alueen toteuttaminen. Hankealueen pinta-ala on noin 1515 ha.

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus on jättänyt Ahvenlammen tuulivoimaosayleiskaavan hyväksymispäätöksestä (Kvalt § 9, 22.4.2024) oikaisukehotuksen ja osayleiskaava on palautunut takaisin valmisteluun. ELY-keskuksen oikaisukehotuksessa mm. todetaan, että osayleiskaavaa laadittaessa on selvitetty puutteellisesti yhteisvaikutuksia maankäyttöön ja metsäpeuraan sekä yhteisvaikutuksia Natura-suojeluperusteisiin. Palutteen pohjalta kaava-alueen rajausta on pienennetty ja voimalasijoittelua tarkistettu kauemmaksi häiriintyvistä luontokohteista 2. kaavaehdotukseen. Voimaloiden määrää on vähennetty yhdeksästä seitsemään voimalaan.

Seudullisesti merkittävää tuulivoimatuotantoa käsittelevä Keski-Suomen maakuntakaava 2040 on hyväksytty maakuntavaltuustossa 8.12.2023 ja Keski-Suomen maakuntahallitus määräsi kaavan tulemaan voimaan maankäyttö- ja rakennuslain 201 §:n nojalla kokouksessaan 23.2.2024. Maakuntakaava 2040 ei ole lainvoimainen, koska kaavasta on valitettu Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen. Maakuntakaavassa 2040 esitetyistä seudullisen kokoluokan tuulivoima-alueista (vähintään 10 voimalan kokonaisuudet) Ahvenlammen hankealuetta lähimmäksi sijoittuvat Kyyjärvellä ja Kivijärvellä sijaitsevat Kirvesvuoren, Hanhinevan ja Hallakankaan tuulivoima-alueet. Etäisyyttä Keski-Suomen tuulivoima-alueisiin jää lyhimmillään noin 30 kilometriä.

Keski-Suomen liitto toteaa, että sillä ei ole maakuntakaavoituksesta johtuvaa huomautettavaa osayleiskaavan 2. kaavaehdotuksesta. Luontovaikutusten arvioinnin tarpeen lisäksi, alueelle sijoittuvien hankkeiden suuren määrän vuoksi myös yhteisvaikutusten arvioinnin tarve korostuu.

Vastine:

- *Merkitään tiedoksi.*

9) Traficom

Perhon tekninen lautakunta on pyytänyt lausuntoa koskien Ahvenlammentuulivoimahankkeen osayleiskaavan 2. ehdotusta.

Ahvenlammen tuulivoimahankkeen osayleiskaavan 2.ehdotusvaiheen selostuksenkohdassa 8.9 sivulla 79 on mainittu Fintraffic Lennonvarmistuksen ylläpitävän lentoesterekisteriä. Ilmailulaki on muuttunut 1.10.2023 ja lentoesterekisterin ylläpitovastuu siirtyi tuolloin Liikenne- ja viestintävirasto Traficomille.

Samassa kohdassa samalla sivulla on myös vanhentunutta tietoa lentoestelupaprosessista. Tekstin kirjoittaja ei ole huomionnut Traficomien edellistä lausuntoa asiasta 13.10.2023. Nykyisin lentoestelupahakemukseen ei tarvitse enää liittää ilmaliikennepalvelujen tarjoajan, Fintraffic Lennonvarmistus Oy, lausuntoa aiotusta lentoesteestä. Liikenne- ja viestintävirasto Traficom pyytää lausunnot lupahakemuksen saatuaan.

Vastine:

- *Merkitään tiedoksi. Päivitetään kaavaselostuksen kohdan 8.9 tiedot lentoestelupaprosessista.*

10) Metsähallitus

Osittain salassa pidettävä (Julkl 24 § 1 mom. 14 kohta)

Metsäpeura

Ahvenlammen hankealue lähiympäristöineen on osa Suomenselän metsäpeurakannan ydin-alueita. Se sijaitsee merkittävien metsäpeuran lisääntymisalueiden välittömässä läheisyydessä ja kuuluu Suomenselän peurakannan kerääntymis- ja vaellusalueisiin. Hankealueen läheisyydessä on Hangasneva-Säästöpiirinnevan Natura 2000-alue, jonka suojeluperusteena oleviin lajeihin metsäpeura kuuluu.

Ahvenlammen hankkeen osayleiskaavan 2. ehdotuksessa mahdollisia vaikutuksia Hangasnevan-Säästöpiirinnevan Natura-alueeseen on pyritty vähentämään poistamalla kaavasta kaksi lähimpänä Natura-aluetta sijainnutta tuulivoimalaa.

Nykyisessä kaavaehdotuksessa lähin tuulivoimala sijaitsee n. 2,6 km päässä Natura-alueesta (1. ehdotuksessa lähin voimala sijaitsi n. 1,3 km etäisyydellä).

Kaava-aineistojen perusteella kaavaan tehtyjen muutosten pohjalta ei ole varsinaisesti arvioitu uudelleen metsäpeuralle aiheutuvia vaikutuksia. Kaavaselostuksen tekstiä metsäpeuraan kohdistuvista vaikutuksista on täydennetty mm. lisäämällä viittauksia tutkimustietoon tuulivoiman vaikutuksista peuraeläimiin. Olemassa olevan tutkimustiedon perusteella tuulivoimaloiden aiheuttama välttämiskaivutus voi peuraeläinten vasomisaikana olla useita kilometrejä, ollen keskimäärin 5 kilometriä. Kaavaselostuksessa on kuitenkin tuotu esiin, että em. tulokset perustuvat useisiin pohjoismaissa tehtyihin tutkimuksiin, joiden olosuhteet eivät täysin vastaa Suomen metsäpeurapopulaation elinympäristöjä. Kaavaselostuksessa todetaan, että Suomen olosuhteisiin soveltuva tutkimustietoa tarvitaan nopeasti, jotta vaikutustenarviointia voidaan tarkentaa.

Metsähallitus yhtyy kaavaselostuksessa esitettyyn näkemykseen siitä, että tutkimustietoa metsäpeuraan kohdistuvista vaikutuksista tarvitaan lisää, jotta voidaan luotettavammin arvioida tuulivoimahankkeiden mahdollisia vaikutuksia lajiin. Ahvenlammen tuulivoimahanke sijoittuu metsäpeuran Suomenselän populaation ydinalueelle, mikä korostaa luonnonsuojelulain 7 §:n mukaisen varovaisuusperiaatteen huomioimista kaavaratkaisuissa. On mahdollista, etenkin huomioiden yhteisvaikutukset muiden lähialueen tuulivoimahankkeiden kanssa, että Ahvenlammen hankkeen vaikutukset muodostuisivat metsäpeuralle merkittävän heikentäviksi. Kahden tuulivoimalan poistamisesta huolimatta Ahvenlammen hankealue sijaitsee edelleen varsin lähellä Natura-aluetta, jossa metsäpeura on suojeluperustelajina ja joka on lajin tärkeä lisääntymisalue. Lisäksi muut lähialueen tuulivoimahankkeet, erityisesti Ahvenlammen viereinen Kokkonevan hanke, vaikuttavat siihen, että riskit merkittävistä yhteisvaikutuksista ovat edelleen huomattavia.

Metsähallitus myös huomauttaa, että Metsäpeura LIFE-hankkeessa on alkukesällä valmistunut vasallisten metsäpeuravaadinten elinympäristöjen ennustekartta, mitä suositellaan hyödynnettävän maankäytön suunnittelussa. Ennustekartan aineisto on ladattavissa Luonnonvarakeskuksen verkkosivuilta (<https://opendata.luke.fi/dataset/doi-10-23729-2a696617-76ba-461c-bb08-4f15bb84b185>) ja kartan tulkintaohjeet löytyvät Metsähallituksen verkkosivuilta (https://www.metsa.fi/wp-content/uploads/2024/06/ennustekartta-metsapeuran-vasanhoidoymparistoista_policybrief_www.pdf). Ennustekartan mukaan myös hankealueella on metsäpeuralle hyvin soveltuva vasomisympäristöä, mikä olisi hyvä tuoda esiin myös kaava-aineistoissa. Hankealueella voi nykytilassaan olla tärkeä merkitys myös eräänlaisena puskurivyöhykkeenä Hangasneva-Säästöpiirinnevan Natura-alueen läheisyydessä, joka osaltaan turvaa Natura-alueen säilymistä riittävän häiriöttömänä lisääntymisympäristönä metsäpeuralle.

Edellä mainituin perustein Metsähallitus katsoo edelleen, että osayleiskaavan selvitysten perusteella ei voida osoittaa, etteikö Ahvenlammen hankkeesta, etenkin yhdessä muiden lähi-

alueen tuulivoimahankkeiden kanssa, voisi aiheutua merkittäviä heikentäviä vaikutuksia läheisen Natura-alueen suojeluperusteena olevalle metsäpeuralle. Näin ollen kaavaratkaisu saattaa olla luonnonsuojelulain 34 §:n heikentämiskiellon vastainen.

Maakotka lausunto on tältä osin salassa pidettävässä vain viranomaiskäyttöön tarkoitettussa liitteessä.

Vastine:

- *Metsäpeuraa koskevien seikkojen osalta viitataan Etelä-Pohjanmaan liiton lausunnon (7) osalta esitettyyn vastineeseen.*
- *Maakotka, vastine on salassa pidettävässä vain viranomaiskäyttöön tarkoitettussa liitteessä*

11) Vetelin kunta

KHALL 23.9.2024 § 108

- lausuntopyyntö Perhon Ahvenlammen tuulivoimapuiston 2. osayleiskaavaluonnoksesta (toimitettu sähköpostilla 19.8.2024)

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päätti yksimielisesti antaa Perhon kunnalle seuraavan lausunnon Ahvenlamman tuulivoimaosayleiskaavan 2. vaiheesta:

Vetelin kunta edellyttää, että Perhon kunnan tulee sijoittaa Ahvenlammen tuulivoimahanke vähintään kymmenen kertaa tuulimyllyn napakorkeuden päähän Vetelin kunnan rajasta.

Vastine:

- *Merkitään tiedoksi. Vetelin kunnan rajalta lähimmälle voimalalle (T5) on etäisyyttä n. 1900m.*

12) Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus

Perhon kunta on pyytänyt Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen lausuntoa Ahvenlammen tuulivoimapuiston 2. kaavaehdotuksesta.

2. kaavaehdotus mahdollistaisi enimmillään seitsemän, kokonaiskorkeudeltaan 270 metrin korkuisen tuulivoimalan sijoittamisen Ahvenlammen hankealueelle. Hankealueen pinta-ala on noin 1500 hehtaaria. Yleiskaavan vaikutusten arviointi perustuu pääosin hankkeesta toteutetun YVA-menettelyn tuloksiin.

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus on pyynnöstään saanut lisäaikaa lausunnon jättämiseksi 7.10.2024 asti.

Kaavoituksen eteneminen

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus on sekä YVA-menettelyn että kaavaprosessin aikana tuonut esiin Ahvenlammen sekä viereisten tuulivoimahankkeiden yhteisvaikutusten merkityksen tuulivoiman sijoittumiseksi Hangasneva-Säästöpiirinnevan Natura-alueen läheisyydessä. Myös YVA-yhteysviranomaisen on perustellussa päätelmässään nostanut esiin luontovaikutusten huomioimisen jatkosuunnittelussa ja todennut, että yhteisvaikutusten osalta hankkeella on todennäköisesti merkittäviä haitallisia vaikutuksia metsäpeuraan.

ELY-keskus 1. kaavaehdotusta koskien totesi, ettei Ahvenlammen hankealuetta ei ole voimassa olevassa Keski-Pohjanmaan maakuntakaavassa osoitettu tuulivoima-alueeksi, ja että hankealueen läheisyydessä on suunnitteilla useita tuulivoimala-alueita. Myös luontoympäristöä koskeviin selvityksiin ja yhteisvaikutusten arviointiin sisältyi puutteita ja ristiriitaisuuksia erityisesti maakotkan ja metsäpeuran osalta.

ELY-keskus jätti 23.5.2024 oikaisukehotuksen Perhon kunnanvaltuuston päätöksestä 22.4.2024 § 9 hyväksyä Ahvenlammen osayleiskaava. Oikaisukehotuksessaan ELY-keskus toi ilmi, luonnonsuojelulain ja maankäyttö- ja rakennuslain pohjalta, että Ahvenlammen tuulivoimapuiston osayleiskaavaa laadittaessa on selvitetty puutteellisesti yhteisvaikutuksia maakotkan ja metsäpeuraan sekä yhteisvaikutuksia Natura-suojeluperusteisiin, eikä hanke alue sijoitu voimassa olevassa Keski-Pohjanmaan maakuntakaavassa tuulivoimaloille osoitetulle alueelle. Ahvenlammen hanke sijoittuu maakuntakaavassa osoitetun Kokkonevan tuulivoimahakkeen välittömään läheisyyteen todettuja yhteisvaikutuksia muodostaen, jolloin hankkeita on tarkasteltava kokonaisvaltaisesti. Maakuntakaavan edistämismääräyksen osalta tulee painottaa tuulivoiman sijoittumista alueilla, jotka on maakuntakaavassa osoitettu tuulivoimaloiden alueeksi.

Perhon kunta teki itseoikaisun Perhon kunnanvaltuuston päätöksestä 22.4.2024 § 9 hyväksyä Ahvenlammen osayleiskaava ja palautti asian takaisin valmisteluun.

2. kaavaehdotukseen kaava-alueen rajausta on pienennetty ja voimalasijoittelua on kaavaselostuksen mukaan tarkistettu kauemmaksi häiriintyvistä luontokohteista. Tuulivoimaloiden määrää on vähennetty yhdeksästä seitsemään voimalaan ja kokonaiskorkeus on laskenut 300 metristä 270 metriin. Itäinen sähkönsiirtolinjan vaihtoehto VEC on poistettu kaavaratkaisusta. Kaavaa koskevien selvitysten osalta on laadittu päivitettyt versiot mm. välke- ja melumallinnuksesta sekä maakotkaraportista.

ELY-keskus on tutustunut kaava-aineistoon ja lausuu kaavaehdotuksesta seuraavaa:

Luonnonsuojelu

Maakotka

Lausunto on tältä osin salassa pidettävässä vain viranomaiskäyttöön tarkoitettussa liitteessä.

Metsäpeura

Metsäpeura mainitaan Hangasneva-Säästöpiirinnevan Natura 2000 -alueen suojeluperusteena. Luonnonsuojelulain 34 §:n mukaan Natura 2000 -verkostoon kuuluvan alueen suojelun perusteena olevia luonnonarvoja ei saa merkittävästi heikentää. Metsäpeuran kannalta Natura-alueet ja niitä ympäröivät alueet ovat tiiviissä ekologisessa vuorovaikutuksessa keskenään. Muutokset Natura-alueen ulkopuolella saattavat johtaa merkittäviin välillisiin vaikutuksiin myös varsinaisella Natura-alueella, erityisesti jos metsäpeura käyttää elinympäristönään Natura-alueen ja hankealueen välisiä alueita tai varsinaista hankealuetta.

Kuten kaavaselostuksessa todetaan, on metsäpeuran välttelykäyttäytymisestä saatu uutta tieteellistä tietoa (Tolvanen ym. 2023. How far are birds, bats, and terrestrial mammals displaced from onshore wind power development? – A systematic review. Biological Conservation). Häiriövaikutukset erityisesti vasoville ja vasoja hoitaville vaatimille saattavat ulottua aina viiden kilometrin etäisyydelle tuulivoimaloista. Arvio häiriöetäisyydestä on kuitenkin saatu muiden Rangifer-suvun lajien parissa tehdyistä tutkimuksista. Kaavaselostuksessa todetaankin, että aiheesta tarvitaan nopeasti tutkimustuloksia, jotta vaikutustenarviointia voidaan tarkentaa. ELY-keskus huomauttaa, että siihen saakka tulee toimia luonnonsuojelulain 7 §:n mukaisen varovaisuusperiaatteen mukaisesti, eli päätöksenteossa tulee kiinnittää huomiota luonnon monimuotoisuuden merkittävän vähenemisen tai häviämisen uhkaan, vaikka siitä ei olisi olemassa varmistettua tieteellistä tietoa.

ELY-keskus toteaa, että huolimatta Natura-aluetta lähimpien voimalapaikkojen poistamisesta, on hankkeella todennäköisesti merkittäviä haitallisia vaikutuksia metsäpeuraan yhteisvaikutusten osalta. ELY-keskus on lausunnoissaan tuonut esille, että alueella vireillä olevien tuulivoimahankkeiden (Ahvenlammi ja Kokkoneva) jatkosuunnittelussa tulee pidättäytyä lainvoimaisen maakuntakaavan mukaisessa rajauksessa.

Maa- ja metsätalousministeriön julkaisema metsäpeurakannan hoitosuunnitelma on ilmestynyt syksyllä 2023 (MMM 2023:21). Hoitosuunnitelmassa todetaan, että uusia metsäpeuraa koskevia tutkimustuloksia on syytä odottaa ja huomioida ennen kuin laajempia alueita metsäpeuran keskeisillä elinalueilla kaavoitetaan tuulivoimalle.

Alueidenkäyttö ja maakuntakaava

Keski-Pohjanmaan maakunnan 4. vaihekaavan kaavaselostuksen mukaan Kokkonevan tuulivoima-alueen rajausta on supistettu kaavaehdotukseen taajama-alueen läheisyyden sekä luontoarvojen vuoksi (Keski-Pohjanmaan IV vaihemaakuntakaava – Mannertuulivoima, maisema ja kulttuuriympäristö – Kaavaselostus 9.1.2014, muutokset 31.3.2015). Kaavan liitteenä toimitettujen kohdekuvausten perusteella (Liite 1 - Kohdekuvauskortit. 31.3.2015) Kokkonevan tuulivoima-alueen rajausta on pienennetty kaavaluonnoksen mukaisesta rajauksesta, jotta vältettäisiin merkittävät haitat linnustoon ja asutukseen. ELY-keskus toteaa, että Kokkonevan maakuntakaavan mukainen tuulivoima-alue on ollut ristiriitainen ja vaatinut tarkempaa suunnittelua ja aluerajauksia jo maakuntakaavan valmistelun yhteydessä. Alueella ei ole tapahtunut sellaisia muutoksia luontoympäristössä maakuntakaavavalmistelun jälkeen, jotka olisivat vähentäneet tai muuttaneet alueen luonnonarvojen merkitystä. Täten voimassa olevan maakuntakaavan mukaisen Kokkonevan tuulivoima-alueen laajentaminen käsittämään myös Ahvenlammen tuulivoimahanke ei ole perusteita.

ELY-keskus toteaa, että Ahvenlammen ja Kokkonevan hanke muodostavat käytännössä yhteisvaikutuksiltaan yhtenäisen tuulivoima-alueen, jota on tarkasteltava kokonaisvaltaisesti. Näin ollen hanketta ei voi tarkastella yksinomaan seudullisen rajan alittavana hankkeena.

Hankkeiden yhteysvaikutuksia arvioitaessa ilmenee, että voimassa olevan maakuntakaavan tuulivoima-aluetta (Kokkoneva) laajempi alue muodostaa varovaisuusperiaate huomioiden merkittäviä yhteisvaikutuksia. Maakuntakaavan edistämismääräys (MRL 32 §) osalta tulee painottaa tuulivoiman sijoittumista alueilla, jotka on voimassa olevassa maakuntakaavassa osoitettu tuulivoimaloiden alueeksi ja edistää maakuntakaavan toteutumista ja katsottava, ettei toimenpiteillä vaikeuteta kaavan toteuttamista.

ELY-keskus katsoo edellä esitettyyn viitaten, että Ahvenlammen hankkeen tuulivoimaloiden määrä, niiden sijainti ja yhteisvaikutukset maakotkaan sekä Natura-alueeseen (metsäpeura) muodostavat esitetystä laajuudesta kaavaratkaisun, jolle ei ole laadittujen selvitysten perusteella ole luonnonsuojelulain mukaisia toteutusedellytyksiä.

Muita huomioita kaavaehdotuksessa

Liikenne

ELY-keskus huomauttaa, että kaavarajauksen sisään jää valtatie 13, jota ei ole huomioitu kaavakartassa eikä kaavamääräyksissä valtatiemerkinä.

Vesienhoito

Kaavaselostuksessa ei ole arvioitu hankkeen vaikutuksia pintavesiin. Vaikutukset pintavesiin on arvioitava jatkosuunnittelussa. Lisäksi kaavaselostuksessa eri hankkeiden yhteisvaikutusten arviointi pintavesien osalta jää yleiselle tasolle, eikä niiden suuruutta ole arvioitu. Vierekkäin suunnitellut Ahvenlammen ja Kokkonevan tuulivoimahankkeet sijoittuvat molemmat sekä Pajuojan että Perhonjoen yläosan vesimuodostumien valuma-alueille. Lisäksi Honkahuhdan vireillä oleva tuulivoimahanke sijoittuu vain kilometrinetäisyydelle Ahvenlammen hankkeesta Perhonjoen yläosan vesimuodostuman valuma-alueelle.

Pajuoja on pieni joki, jonka ekologinen tila on luokiteltu hyväksi Valtioneuvoston 2021 hyväksymässä vesienhoitosuunnitelmassa. Pajuojan vesimuodostuman hyvän ekologisen tilan ylläpitämiseksi on tärkeää, että mm veden kiintoainepitoisuudet eivät kohoa nykyisestä. Perhonjoen yläosan vesimuodostuma on luokiteltu tyydyttävään ekologiseen tilaan. Valtioneuvoston 2021 hyväksymässä vesienhoitosuunnitelmassa kaikkien vesimuodostumien tavoite on vähintään hyvä ekologinen tila tai siinä pysyminen.

Tietyöt samoin kuin muut kaivutyöt ja rakenteisiin liittyvät kaivu- ja kuivatustyöt saattavat aiheuttaa eroosiota (kiintoaine ja ravinteet) sekä pohjavesien pinnan laskua. Pohjaveden lasku turvemaidella lisää turpeen hajoamista, mistä puolestaan seuraa ravinteiden ja orgaanisen aineksen huuhtoutumista valumavesiin. Metsäojitusten vaikutukset jatkuvat nykytiedon valossa vuosikymmeniä. Kiintoaine- ja ravinnepäästöjen minimoimiseksi, kaivutyöt tulee toteuttaa siten, että vältetään korkeimman valunnan ajankohtia ja tehdään huolelliset suunnitelmat pintavesivaikutusten minimoimiseksi. Myös uomien läheisyyteen ja ylityksiin liittyvä

rakentaminen sisältää riskin kuormituksen lisääntymisestä. Kiintoaineen kulkeutuminen vesistöihin aiheuttaa peittymistä, liettymistä ja rehevöitymistä, millä on haitallinen vaikutus vesistöjen veden laatuun ja ekologiseen tilaan. Hanke tulee toteuttaa siten, ettei siitä aiheudu esteellisyyttä vesieliöstön vapaalle liikkumiselle hankealueella (mm. tierummut). Jos virtavesiä ylitetään työkoneilla, tulee ottaa huomioon eroosioriski ja pyrkiä estämään eroosio sekä uoman rakenteen muuttuminen. Myös uomien läheisyyteen rakennettaessa tulee ottaa huomioon eroosioriski ja sijoittaa rakentaminen tarpeeksi kauaksi uomista. Kaiken kaikkiaan hankesuunnittelussa tulee ottaa huomioon mahdolliset vesistövaikutukset, myös välilliset, ja pyrkiä vähentämään vesistövaikutuksia.

Hankealue on nykyisellään voimakkaasti ojitettua. Uusien tienvarsojien, tienparannuksen ml. uomien ylitykset yhteydessä olisivin mahdollista parantaa myös alueen vesiensuojelua kokonaisuudessaan. Kunnostustoimienpiteillä voitaisiin myös osaltaan kompensoida hankkeen vaatimien rakennustöiden haitallisia vaikutuksia.

Vastine:**Luonnonsuojelu**

Maakotka, vastine on salassa pidettävässä vain viranomaiskäyttöön tarkoitettussa liitteessä

Metsäpeura

- *Metsäpeuraa koskevien seikkojen osalta viitataan Etelä-Pohjanmaan liiton lausunnon (7) osalta esitettyyn vastineeseen.*

Alueidenkäyttö ja maakuntakaava

- *Maakuntakaavaa koskevien seikkojen osalta viitataan Etelä-Pohjanmaan liiton lausunnon (7) osalta esitettyyn vastineeseen.*

Liikenne

- *Kaavarajausta muutetaan siten, että valtatie 13 alue rajataan kokonaisuudessaan pois kaava-alueesta.*

Vesienhoito

- *Tuulivoiman vesistövaikutuksia ei juurikaan ole Suomessa perusteellisesti tutkittu. Rakentamisen vaikutukset todennäköisesti ovat samankaltaisia kuin muunkin rakentamisen. Toiminnan aikaisia vaikutuksia voivat olla esim. maankäytön muutoksen aiheuttamat hydrologiset vaikutukset. Saatavilla olevissa hydrologisissa seuranta-aineistoissa tuulivoiman rakentaminen valuma-alueelle ei kuitenkaan näy virtaamatiedoissa.*

13) Perhon kunta, Ympäristölautakunta § 36

Tekninen lautakunta pyytää lausuntoa Ahvenlammen tuulivoimahankkeen osayleiskaavan 2. ehdotuksesta.

Pohjan Voima Oy suunnittelee 7:stä maksimissaan 270 metrin korkuisesta tuulivoimalasta muodostuvaa tuulivoimapuistoa Perhon kunnan Ahvenlammen alueelle. Hanketta kehittävä yhtiö on Pohjan Voima Oy:n tytäryhtiö Ahvenlammen Tuulipuisto Oy. Alue sijaitsee Perhon kunnan luoteisosassa, Halsuan ja Vetelin kuntarajojen tuntumassa. Yleiskaava-alueen rajalta etäisyys Perhon keskustajamaan on noin 11 km. Hankealueen pinta-ala on noin 1515 ha.

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus, yhteysviranomaisena, on todennut perustellussa päätelmässä mm. seuraavaa: ” Arvioinnin ja kuulemisessa saadun palautteenperusteella yhteysviranomaisen katsoo, että hankkeesta aiheutuu merkittäviä haitallisia vaikutuksia erityisesti maakotkaan ja metsäpeuraan.”

Rakennustarkastajan päätösehdotus

Ympäristölautakunta lausuntonaan toteaa seuraavaa:

1. Tehtyjen mallinnusten perusteella vaihtoehtoista VE1 ja VE2 ei aiheudu melulle annettujen ohjearvojen ylityksiä Ahvenlammen hankkeen eikä yhteismallinnuksessa lähialueen muiden tuulivoimaloiden kanssa lähimpien asuin- tai lomarakennusten kohdilla. Kuitenkin molemmissa vaihtoehtoissa lähimpien asuinrakennusten kohdilla meluarvot ovat lähellä tai hyvin lähellä melulle annettua yöajan ohjearvoa (40 dB(A)).

Mikäli hanke toteutuu ja ilmenee, että meluarvot ylittyvät, voidaan vaatia voimaloille ympäristölupia ja lupamääräyksillä voidaan ehkäistä melusta aiheutuvaa haittaa.

2. Mikäli Kokkonevan tuulipuisto toteutuu suunnitellussa laajuudessa ei Ahvenlammen tuulipuisto mahdollisesti voi toteutua sellaisenaan, sillä maakotkan teoreettiseen lentoaikamalliin perustuvan törmäysmallinnuksen mukaisesti törmäysriski ylittää annetun raja-arvon. Molemmat tuulipuistohankkeet sijoittuvat samalle maakotkareviirille. Teoreettiseen lentoaikamalliin perustuvan törmäysmallinnuksen lisäksi Ahvenlammen hankkeessa on tehty maastossa lentotarkkailua 358 tuntia. Maastotarkkailuun perustuva törmäysriski on oleellisesti teoreettista lentoaikamallia pienempi.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin sillä lisäyksellä, että mikäli Kokkonevan tuulipuisto ja Ahvenlammin tuulipuisto toteutuu suunnitellussa laajuudessa, tulee ehkäistä metsäpeuran luontaisen vaellusreitit katkeaminen.

Vastine:

- *Melu, merkitään tiedoksi*
- *Ympäristölautakunnan antaman lausunnon jälkeen kunnanvaltuusto päätti Kokkonevan tuulivoimayleiskaavan hyväksymiskäsittelyssä pienentää Kokkonevan tuulivoimahankkeen voimalamäärää 36 voimalasta 30 voimalaan metsäpeuralle ja maakotkalle aiheutuvien vaikutusten lieventämiseksi (kvalt 23.9.2024 § 35).*
- *Maakotka, vastine salassa pidettävässä vain viranomaiskäyttöön tarkoitettussa liitteessä*
- *Metsäpeuraa koskevien seikkojen osalta viitataan Etelä-Pohjanmaan liiton lausunnon (7) osalta esitettyyn vastineeseen.*